

Zadušnica za žrtve Jazovke »Nepravedni zaborav nema ni kršćanskoga ni ljudskoga dostojanstva«

JAZOVKA - SOŠICE • Spomenpohod na Jazovku u srijedu 22. lipnja - na datum koji se u Hrvatskoj slavi kao državni praznik Dan antifašističke borbe - kulminirao je misom zadušnicom za stotine žrtava partizanskih zločina koje su ondje nakon režiranih procesa ili bez ikakva suda tijekom Drugoga svjetskoga rata i u njegovu poraća nasilno skončale život i potom bile bačene u mračnu jamu, da njihovi zemni ostatci nikada ne budu otkriveni. Misno slavlje predvodio je bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak, a suslavili su vojni ordinarij u miru Juraj Jezerinac, postulator kauze za kanonizaciju bl. Alojzija Stepinca mons. Juraj Batelja, krašićki župnik Ivan Vučak, koji upravlja i župom Oštrc, te brojni svećenici iz obližnjih župa. U misnom su slavlju sudjelovali brojni vjernici iz okolnih mjesta, ali i hodočasnici iz drugih dijelova Hrvatske. Zapažena je bila i prisutnost redovnica služavaka Maloga Isusa te sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga, družba kojima su pripadale i redovnice ubijene kod Jazovke 1945. godine.

»Zlo ne može proizvesti dobro« • Soltara u improviziranoj drvenoj kapelici nedaleko od jame Jazovke, kao i ranijih godina, odaslane su poruke opraštanja, ali i dužnosti čuvanja spomena na stradale. Uvodeći okupljene u misno slavlje, biskup Huzjak dao je dvije slike - sliku sadašnjosti u kojoj oko Jazovke odjekuju molitve i sliku prošlosti u kojoj su odjekivali zvukovi motora kamiona koji su dovozili žrtve te krici nevino pobijenih. »Mi se na ovom mjestu spominjemo tih ljudi, spominjemo se prije svega kao kršćani, kao vjernici, želeći uključiti te ljude u naše molitve. Jer to je poslanje Crkve - moliti za pokojne, moliti za žive i otvarati perspektivu vječnosti svakomu čovjeku dobre volje koji želi čuti Riječ, koji želi slijediti Krista«, rekao je biskup Huzjak. Bjelovarski je biskup u homiliji podsjetio da komemoracija ne znači skup na kojem će se razmatrati što je trebalo učiniti ili što bi trebalo učiniti, nego prije svega čin ujedinenja sa žrtvama pred Bogom, u molitvi i euharistiji.

Biskup Huzjak govorio je i o strahu koji su pred žrtvama osjećali počinitelji zločina te o strahu koji se želi prenijeti na sve da bi

Trideset drugi spomenpohod na Jazovku okupio je hodočasnike iz čitave Hrvatske

Pet radnih dana na koje se čekalo 75 godina

— U »arhipelagu« godinama prikri-
vanih stratišta i mjesta masovnih
partizanskih zločina za vrijeme Dru-
goga svjetskoga rata i poraća kakvih
se može pronaći u svakom kutku
Hrvatske, jama Jazovka nedvojbeno
je jedan od najstrašnijih »otoka«. U
jama koja se nalazi u šumi nedaleko
od žumberačkih Sošica, glasovito-
ga grkokatoličkoga kraja, partizan-
ske su snage tijela žrtava bacala u
dva navrata, najprije nakon bitke za
Krašić 1943., a nakon toga i 1945.
godine, u sklopu masovnih poratnih
egzekucija pripadnika vojske NDH,

ali i brojnih civila, onemoćalih i sta-
rih, žena, djece, čak i redovnica. Da
bi se iskopali posmrtni ostatci 814
žrtava - što možda i nije konačan
broj jer su oko Jazovke moguća ot-
krića i drugih stratišta - djelatnicima
Ministarstva branitelja, državnoga
resora zaduženoga za iskapanje žr-
tava ratnih i poratnih zločina, bilo je
potrebno pet radnih dana. No to se
dogodilo tek u srpnju 2020. godine
- puna tri desetljeća nakon pada ko-
munizma, kojima je prethodilo i 45
godina nametnute šutnje o strada-
njima kod Jazovke.

**»Očistiti memoriju ne može
se tako da kažemo: 'Pustimo
što je bilo u prošlosti,
okrenimo se budućnosti,
zašto ćemo se time mučiti'...
Čistimo svoju savjest, svoju
memoriju od zla koje može
zatrovati ljudsko srce i
dušu«, rekao je u homiliji
mons. Vjekoslav Huzjak**

njime počinitelji osigurali lažni mir i pre-
moć. Kao protutežu tomu strahu na tra-
gu sv. Ivana Pavla II. bjelovarski je biskup
istaknuo pojam čišćenja memorije. »To ne
znači očistiti memoriju tako da kažemo:
'Pustimo što je bilo u prošlosti, okrenimo
se budućnosti, zašto ćemo se time mučiti'...
Ne, to nije čišćenje memorije, to je zaborav
nepravedni koji u sebi nema ni kršćansko-
ga ni ljudskoga dostojanstva. Čistimo svoju
savjest, svoju memoriju od zla koje može
zatrovati ljudsko srce i dušu. Čistimo se od
onoga što nama danas može biti zaprjeka
da idemo naprijed«, rekao je u propovijedi

mons. Huzjak. Žrtve totalitarnih sustava,
napomenuo je biskup Huzjak, poredaka
koji su svijetom pokušali upravljati stra-
hom, mržnjom, nasiljem, ubojstvom i si-
lom, zaslužuju biti primjer svima, a vjernici
su dužni moliti i za zločince i njihove na-
sljednike, da se obrate i pronađu put oslo-
bođenja. »Zlo koje čovjek učini ne može
proizvesti dobro, ne može donijeti dobro,
nego uvijek zlo rađa zlim... Dok se spomi-
njemo ovih žrtava, ne bismo smjeli biti oni
koji mrze jer mržnja ne mijenja svijet na-
bolje. Želimo biti ljudi koji mole«, dodao je
biskup Huzjak.

U kontekstu suvremenosti bjelovarski je
biskup podsjetio na riječi Roberta Schu-
mana, jednoga od osnivača Europske unije,
koji je upozoravao da demokracija na kojoj
će se graditi Europa može biti samo kršćan-
ska. Svaki drugi oblik demokracije, nasta-
vio je biskup Huzjak na tragu jednoga od
očeva osnivača EU-a, vodi u anarhiju, a ona
pak vodi u diktaturu i totalitarizam. »Svako
dobro, svaka vrijednost na kojoj se društvo
izgrađuje ne može se izgraditi jednostav-
no, ne izgrađuje se sama od sebe. Ni čovjek
se ne mijenja sam od sebe, ni društvo se ne
mijenja samo od sebe, nego nastojanjem da
se društvo učini plemenitim i pozitivnim...
Graditi pravo društvo znači početi od sebe«,
poručio je biskup Huzjak u homiliji.

**»Zatvoriti tu stranicu povijesti bez mr-
žnje« •** Riječ u ime organizatora - lokalne
udruge »Hrvatski obredni zdrg Jazovka« -
uputio je Žarko Jerković. »Moramo se sjetiti
poruka s ove govornice i oltara. Opravdano
je sada, govorilo se, s dolaskom slobode i
demokracije očekivati novo proljeće vjere
i nade. Valja utvrditi istinu i kazniti ubojice
za zločinstva na Bleiburgu, križnom putu,
Jazovki, na znanim i još skrivenim Jazov-
kama, mnoštvenim stratištima i grobišti-
ma. Samo se tako mogu i moraju okončati
nesloge u Hrvata i hrvatskih državljana,
samo će tako započeti razdoblje sloge i na-
pretku, jer do Jazovke dovlačene pa zvjer-
ski ubijane i u jamu bacane žrtve zaslužuju
poštovanje, ime na grobnom kamenu, kao
i počasnu istinu o svojoj strašnoj smrti.
Morali bismo konačno zatvoriti tu stranicu
povijesti, bez mržnje i želje za osvetom«,
rekao je Jerković. ● **M. Erceg**